Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 73 (7403) | СУБОТА, 15 ЖНІЎНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ!

РАДЗІМА ПАТРАБУЕ

не прапусціць да лініі фронта ні аднаго варожага поезда з жывой сілай, тэхнікай і боепрыпасамі!

Партызаны Беларусі! Абрушце на чыгункі самыя жорсткія ўдары!

Давіце фашысцкую гадзіну ў дарозе, пакуль яна не вылезла з вагонаў!

БЕЛАРУС! ФАШЫСТЫ ЗНІШЧЫЛІ ТВАЕ ШКОЛЫ, СПАЛІЛІ КНІГІ
АДПОМСЦІ НЕМЦУ—ЗАБІ ЯГО!

НЕМЦЫ ЗНІШЧАЮЦЬ БЕЛАРУСКУЮ КУЛЬТУРУ

У нямецкія планы ўваходзіць панасаджваць скрозь на беларускай зямлі нямецкіх памешчыкаў і каб у іх беларусы былі парабкамі—бяспраўнымі і паслухмянымі. А дзеля гэтага немцы і стараюцца зрабіць так, каб беларускі чалавек стаў цёмны, некультурны, непісьменны, запалоханы —тады яго лягчэй будзе трымаць у ланцугах. Так думаюць немцы.

Дзеля гэтых сваіх мэт яны стараюцца знішчыць культуру беларускага народа. Яны папалілі ўжо і пазакрывалі беларускія школы, інстытуты, універсітэт, разграбілі і разбурылі беларускія бібліятэкі, беларускую акадэмію навук, беларускія тэатры. Пазнішчылі і забаранілі беларускія кнігі.

Але нямецкія акупанты добра ведаюць, што ўсім гэтым яны азлобілі супроць сябе беларускі народ, які не хоча скарыцца ненавіснаму немцу, а пачаў з ім бязлітаснае партызанскае змаганне. І немцы зрабілі выгляд, што яны быццам-бы даюць волю нам, беларусам, у нашым нацыянальным жыцці. Нямецкія фашысты пачалі выдаваць на беларускай мове газеты, у якіх нават часам сказана, што беларусы павінны любіць свой край. У той-жа час яны называюць Беларусь нямецкім «передкраем». Гэта азначае, што беларусы, нямецкія падняволь-ныя, бяспраўныя парабкі, павінны любіць сваю няволю ў сваім краі і маўкліва працаваць на немцаў. І замест свае высокай нацыянальнай культуры мець толькі якія-небудзь простенькія нацыянальныя звычаі. Напрыклад, мець права ісці на паклон да нямецкага пана ў сваім нацыянальным убранні і прапець хвалу гэтай нямецкай тоўстамордай гадзіне словамі якой-небудзь беларускай прыгоннай песні.

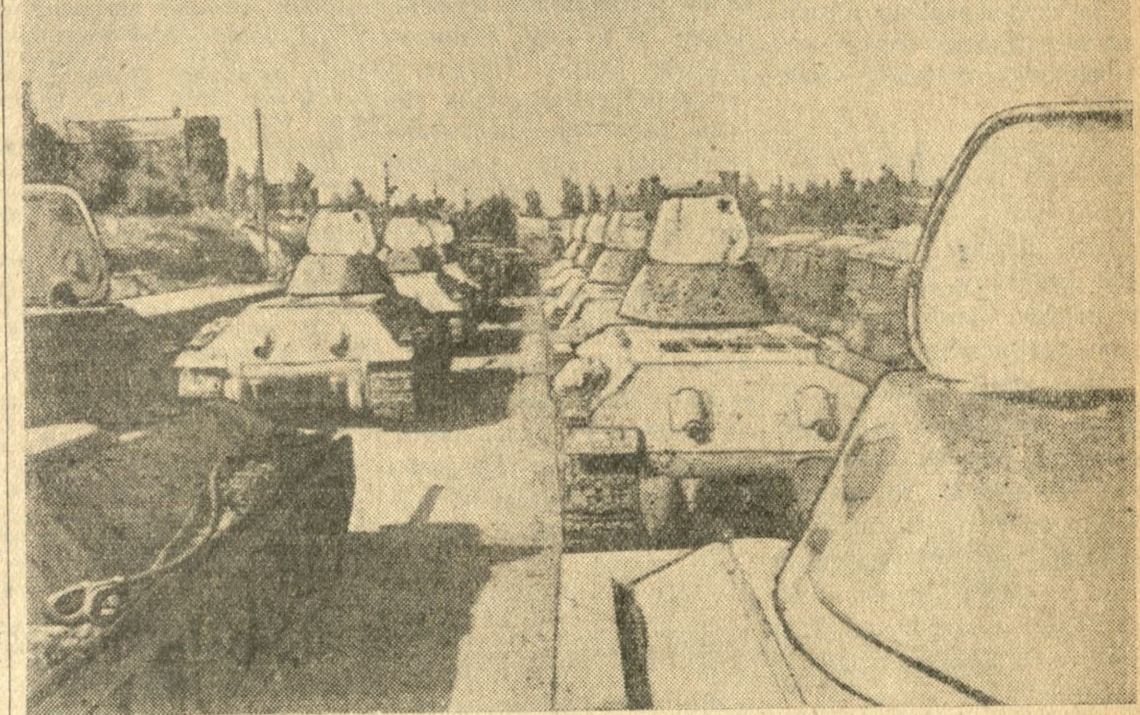
Свае подлыя справы немцы стараюцца прыкрыць тым, што быццам-бы гэтую «нацыянальную справу» робяць самі беларусы. Немцы сабралі каля сябе некалькі мясцовых шарлатанаў, такіх, як усялякія адамовічы, гадлеўскія, казлоўскія, станкевічы, і іхнімі рукамі стараюцца бязлітасна заціснуць у ярмо фізічнай і духоўнай няволі беларускі народ.

Але народ бяссмертны. Не задушыць немцам вялікі беларускі народ! Немцы лягуць паганымі касцьмі на свяшчэннай беларускай зямлі. Вечна жыць будзе гераічны беларускі народ.

За нашу нацыянальную гордасць, за нашу волю, за родную беларускую зямлю, за шчасце дзяцей нашых—усе як адзін са зброяй—на паганых немцаў і на іх прыслугачоў!

Забі немца! — такі свяшчэнны наказ маці-радзімы.

ТАНКІ ІДУЦЬ НА ФРОНТ

НА ЗДЫМКУ: Танкі, якія адпраўляюцца на фронт з Н-скага танкавага завода.

ПАРТЫЗАНЫ ЗНІШЧЫЛІ ДВА ЭШАЛОНЫ І БРОНЕПОЕЗД

Наш карэспандэнт паведамляе:

Атрад палескіх партызан наладзіў крушэнне трох нямецкіх паяздоў, якія везлі на фронт гітлераўскіх галаварэзаў, тэхніку і боепрыпасы.

Гэты-ж атрад пусціў пад адкос нямецкі бронепоезд.

ДАПАМАГАЕМ ПАРТЫЗАНАМ

(Пісьмо з тылу ворага)

У нашым калгасе немцу не ўдалося доўга пабыць, але і за некалькі дзён ён добра ўеўся нам у косці.

Выратавалі нас партызаны. Цяпер наша вёска, вызваленая ад гітлераўцаў, не бачыць галоднай нямецкай салдатні, жыве вольным жыццём. Калгас вясной пасеяў ячмень, авёс, лён, пасадзіў бульбу. Калгаснікі засеялі свае агароды.

Уся наша работа, усё наша жыццё падпарадкавана адной думцы — не пусціць больш фашысцкіх разбойнікаў у роднае сяло. Мы стварылі моцную самаабарону. Мы дапамагаем партызанам хутчэй ачысціць ад чужынцаў беларускую зямлю. Будзем агульнымі сіламі біць немцаў да таго часу, пакуль усе яны да аднаго не апруцянеюць.

ІВАН А.,
старшыня калгаса.

На фронтах Айчыннай вайны

Агонь бітвы ўсё з большай сілай бушуе на Дану і Кубані. Вораг кінуў сюды свае галоўныя сілы, асноўную масу сваёй тэхнікі і ўпарта рвецца наперад. Немцы не лічацца ні з якімі стратамі, толькі-б развіць свае поспехі.

Совецкія воіны з мужнасцю і храбрасцю герояў паспяхова адбіваюць шматлікія атакі праціўніка. Кожная наша часць, кожны баец пранікнуты адным парывам, адной воляй — ні кроку назад! Спыніць ворага! Раздушыць фашысцкую гадзіну!

У РАЁНЕ КЛЕЦКАЙ

Нашы войскі вядуць упартыя баі з праціўнікам. На адным участку Н-ская часць перайшла ў контратаку. У баю за насялёны пункт знішчана 200 гітлераўцаў. Гвардзейцы мінамётнай часці за 9 дзён знішчылі да 2.000 гітлераўцаў, 7 нямецкіх танкаў, 30 аўтамашын і ўзарвалі 4 склады з боепрыпасамі.

У РАЁНЕ КАЦЕЛЬНІКАВА

Нашы часці прадпрынялі рад паспяховых атак і, выматваючы сілы ворага, не давалі яму магчымасці замацавацца.

Навязаўшы немцам сустрэчны бой, нашы байцы, не выпускаючы ініцыятывы з сваіх рук, нанеслі гітлераўцам вялікія страты. На полі бою немцы пакінулі звыш 400 трупаў. Знішчана 15 аўтамашын, 7 нямецкіх танкаў.

У РАЁНЕ КРАСНАДАРА

Нашы часці, пры падтрымцы авіяцыі, знішчылі на пераправах 22 танкі, 56 аўтамашын і звыш 1.000 гітлераўцаў.

Знішчаны тры варожых пераправы.

У РАЁНЕ ВАРОНЕЖА

Нашы часці выбілі немцаў з двух насялёных пунктаў. Страціўшы толькі забітымі звыш 700 салдат і афіцэраў, немцы адступілі на зыходныя пазіцыі.

Наша авіяцыя бамбіла скопішча танкаў і мотапяхоты праціўніка. Знішчана 14 нямецкіх танкаў, 77 аўтамашын, 12 павозак і ўзарван склад з боепрыпасамі.

НА ЛЕНІНГРАДСКІМ ФРОНЦЕ

Праходзілі актыўныя дзеянні разведчыкаў і сутычкі з невялікімі атрадамі праціўніка.

Агнём нашай артылерыі знішчана да 200 гітлераўцаў, тры супроцьтанкавыя гарматы, 4 мінамёты і разбурана 13 нямецкіх дзотаў.

СУМЕСНЫМ УДАРАМ

Перад партызанскім аб'яднаным атрадам Міхаіла Д. стаяла задача вялікай баявой важнасці: адцягнуць сілу аднаго з нямецкіх гарнізонаў з тым, каб ён не змог аказаць дапамогі другому гарнізону, на які павінны былі наступаць байцы Чырвонай Арміі.

Партызаны непрыкметна падыйшлі да гарнізона і ў 200—300 метрах ад яго занялі баявыя парадкі. Гітлераўцы нічога не заўважалі.

Як толькі ўзляцелі ў неба дзве зялёных партызанскіх ракеты, адразу-ж загаварылі кулямёты, аўтаматы, вінтоўкі.

Партызаны паспяхова выканалі баявую задачу. Яны раз'еднaлі сілу ворага, не далі яму дапамагчы другому гарнізону, які грамілі байцы рэгулярных войск. У гэтай аперацыі партызаны знішчылі каля 50 салдат і афіцэраў, спалілі два склады з боепрыпасамі, падарвалі чыгуначны мост.

Выдатныя вынікі і ў нашых чырвонаармейцаў. Яны разграмілі ў тую ноч нямецкі гарнізон, занялі тры насялёных пункты, захапілі многа трафеяў, узялі палонных.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.

НЯМЕЦКІЯ ПАДАТКІ—АДКРЫТЫ ГРАБЕЖ БЕЛАРУСАЎ

ПАРТЫЗАНЫ І ПАРТЫЗАНКІ! МАЦНЕЙ ГРАМІЦЕ НЯМЕЦКІХ ЗВЯРУГ!
РАЗБУРАЙЦЕ ЧЫГУНКІ, ШЛЯХІ! ПУСКАЙЦЕ ПАД АДКОСЫ ВАРОЖЫЯ ЭШАЛОНЫ!

ЗА ЎСЁ ПЛАЦІ ПАДАТКІ—ВОСЬ ІХ ПАРАДКІ

(Пісьмо калгаснікаў з Полаччыны)

Зараз у беларускай вёсцы не ўбачыш святочнай вопраткі, не ўбачыш нідзе ботаў.

Па ўсіх гарадах і вёсках Беларусі ідзе хваля крывавага разбою і грабяжоў. Але акрамя гэтага грабежніцтва, якое ўсяляк заахвочваецца нямецкім камандаваннем, існуе яшчэ і другі від грабяжу—грабёж па загадах, «законах» і распараджэннях нямецкіх акупацыйных улад.

За што-ж павінны плаціць сяляне падаткі, згодна грабежніцкіх нямецкіх законаў?

Па-першае, за тое, што ты яшчэ жывеш. За кожнага едака ў сям'і гаспадарка павінна плаціць да 100 рублёў у год. За каня і карову, калі яны ёсць, плоціца падатак асобна.

Гітлераўцы ўстанавілі падатак на сабак. За сабаку гаспадар павінен плаціць у год 150 рублёў, за сучку—200 рублёў (гэта, напэўна, авансам за той прыплод, які з такім нецярпеннем чакаецца гітлераўцамі для таго, каб абкласці шчанят падаткам).

Яны нават катоў абклалі падаткам па 40 рублёў у год. Сяляне пачалі забіваць і сабак і катоў. Тады гітлераўцы, убачыўшы, што з іх рук выбіваецца крыніца прыбытку, аб'явілі смяротную кару за забойства сабак і катоў.

Заўважылі, напрыклад, гітлераўцы, што ў хатах беларускіх сялян ёсць вокны. **А чаму-ж нельга абкласці падаткам вокны? І абклалі. Зараз селянін плоціць за кожнае вакно па 25 рублёў.**

У Ушацкім раёне гітлераўскія нягоднікі заўважылі, што на падваконніках у сялянскіх хатах стаяць вазоны. А чаму-ж не абкласці іх падаткам? І вось **на сялян накладаецца новы падатак за кожны вазон**, за кожную кветку. Праўда, у гэтым раёне няма каму збіраць падаткаў — партызаны разграмілі ўсе валасныя ўправы, і гітлераўская халуі, падмазаўшы пяткі, уцяклі.

За лоўлю рыбы вудачкай трэба плаціць падатак. Лавіць, праўда, можна толькі па спецыяльнаму дазволу нямецкай фельд-камендатуры, бо за лоўлю рыбы без дазволу—адразу-ж расстрэл. Падасі куды-небудзь заяву плаці; рэгістрыруеш у больніцы хворага—плаці падатак; трымаеш жорны (мелеш у іх муку, ці не мелеш)—плаці хлебам; за тое, што з коміна ў хаце ідзе дым,—плаці 50 рублёў.

І вось так без меры і без канца.

Адам В., Тодар К., Нічыпар А., Максім Б., Аксіння П. і іншыя.

* * *

Вось яна, змрочная, чорная сапраўднасць гітлераўскага панавання на Беларусі. Гэта — эпізоды той нечуванай палітыкі здзекаў, кпінаў і грабяжу, якую ажыццяўляюць гітлераўскія людаеды над працоўным беларускім чалавекам.

БРАТЫ-БЕЛАРУСЫ!

АДПОМСЦІМ ЗВЯРУГАМ-НЕМЦАМ! ЗАБІВАЙЦЕ ІХ, ЯК ШАЛЁНЫХ САБАК. ГЭТЫМ ВЫРАТУЕЦЕ СЯБЕ, СВАЮ СЯМ'Ю АД ГАЛОДНАЙ СМЕРЦІ.

Ляцяць пад адкосы паязды, падаюць мёртвымі фашысты

Партызанскі атрад пад камандаваннем тав. Р. арганізаваў крушэнне чыгуначнага эшалона працэўніка. Разбіта 18 платформаў з танкамі, 10 платформаў з гарматамі і 4 вагоны з войскамі. Праз некалькі дзён савецкія патрыёты пусцілі пад адкос эшалон з боепрыпасамі. Выбухі былі чутны 40 мінут.

* * *

Перахоплена нямецкая тэлеграма, разасланая чыгуначным камендантам. Вось змест тэлеграмы: «Чыгуначная камендатура «Цэнтр» патрабуе тэрмінова ўзмацніць ахову шляхоў. Партызаны наносяць адчувальныя ўдары галоўным чынам у раёне Віцебска, Невеля, Полацка, Ліды, Баранавіч, Маладэчна».

СПРЫТНАСЦЮ І ХІТРАСЦЮ

Атрад атрымаў паведамленне, што ў вёсках Андрэева і Гаці з'явіўся нямецкі карны атрад—звыш 100 чалавек. Немцы здзекваліся над насельніцтвам, грабілі яго.

Нягледзячы на тое, што партызан было толькі 27, а немцаў 100, таварыш Е. загадаў сваім баявым сябрам уступіць у бой супроць подлых грабежнікаў.

Партызанам было загадана весці адзіночны агонь па немцах з асобных засад, каб прымусіць немцаў выпусціць усе боепрыпасы, а пасля напасці і разграміць іх. План камандзіра бліскуча апраўдаўся. Немцы ў адказ на партызанскія выстралы павялі ўраганны ружэйны і мінамётны агонь. Калі кончыліся боепрыпасы, вораг пачаў адыходзіць. Тады наперарэз яму кінулася група партызан. Вораг канчаткова разгубіўся, пакінуў усё награбленае дабро, пачаў панічна ўцякаць, але нямногім гітлераўцам удалося ўцячы.

Камандзіру данесла разведка, што немцы выслалі на дапамогу карнаму атраду яшчэ 150 узброеных салдат.

Камандзір загадаў спыніць праследванне рэшткаў разгромленага атрада. А затым партызаны разгрмілі нямецкае падмацаванне.

Было атрымана паведамленне, што на дарозе з'явілася некалькі нямецкіх аўтамашын. Партызаны замініравалі дарогу.

Наляцеўшыя на міны нямецкія аўтамашыны ўзарваліся. Убачыўшы небяспеку, астатнія гітлераўцы хацелі развярнуцца і ўцячы. Але ззаду ў іх паляцелі партызанскія гранаты, і ўся калона была разгромлена ўшчэнт.

В. ПЯТРОЎ.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Наш кар.).

ВЫЮЦЬ ФРЫЦЫ, ЯК САБАКІ

Беларускія партызаны не даюць жыцця нямецкім акупантам. Вось што піша начальнік Бярэзінскай управы палявой камендатуры ваеннага ўпраўлення:

«У сувязі з тым, што ў раёне многа партызан, нармальная работа спынена, або ідзе з вялікімі перабоямі. Так, з 17 валасцей раёна работа праводзіцца толькі ў адной—у цэнтры раёна і то часткова.

Налічаныя падаткі ў касу ўправы не паступаюць, і такім чынам управа раёна не мае ніякіх сродкаў.

Зарплата служачым за красавік і май не выплачана і да ліквідацыі ў раёне партызан спагнанне з насельніцтва падаткаў не будзе магчымым».

І далей гэты бандыт просіць другога бандыта пазычыць яму тысяч 300 рублёў для аплаты яго зграі—паліцэйскіх. А настануць добрыя часы, — піша гэты кат,—сабіру падаткі і расквітаюся.

Толькі гэтыя валацугі і бандыты памыляюцца, што ім удасца задушыць партызан. Не ўдасца ім сабраць не толькі падаткаў, але і сваіх галоў, якія выдумлялі ўсе гэтыя падаткі.

І. ЛАРЧОНАК

СМЕЛАСЦЬ І АДВАГА

Камандзір партызанскага атрада тав. Д., што дзейнічае на тэрыторыі Віцебскай вобласці пазнаёміў байцоў з планам чарговай аперацыі.

Увечары атрад, раздзяліўшыся на дзве групы, пайшоў на выкананне пастаўленай задачы.

Былі бясшумна зняты вартавыя. Група партызан тав. Д. узарвала нафтабазу, а група тав. М.—12 вагонаў і 2 склады са збожжам. Успыхнуў вялікі пажар, які быў бачан за некалькі кіламетраў. Згарэла 700 тон бензіну і звыш тысячы тон збожжа.

Ідучы назад, партызаны злавілі і расстралялі двух шпіёнаў-даносчыкаў.

Партызанскія ўдары набываюць усё большую сілу. Патрыёты савецкай радзімы бязлітасна знішчаюць фашысцкіх бандытаў і здраднікаў радзімы, якія пайшлі на службу да гітлераўцаў.

ВІЦЕБСКАЯ ВОБЛАСЦЬ.
(Наш кар.).

ПАРТЫЗАНЫ-КОМСАМОЛЬЦЫ

Наш атрад, дзе камандзірам Міхась Б., існуе з першых дзён вайны. Сотні нямецкіх акупантаў улажылі мы на сваёй беларускай зямлі. Толькі ў адным баю з нямецкім карным батальёнам было забіта і ранена каля 340 салдат і афіцэраў.

Прыклад мужнасці і адвагі паказаў комсамолец Нікалай А. У гэтым баю ён знішчыў 10 салдат і афіцэраў.

Вялікай павагай карыстаюцца ў атрадзе комсамольцы Панас Е., Кацярына Р., Фаня Е., Марыя А. Яны бясстрашна дзейнічаюць у баю, метка б'юць ворага. За апошні месяц яны знішчылі звыш 20 паліцэйскіх.

Комсамольцы непрыкметна прабіраюцца ў глыбокі тыл ворага, праводзяць сярод калгаснікаў сходы, чытаюць ім паведамленні Савецкага Інформбюро, савецкія газеты.

ІВАН Р.,

сакратар комсамольскай арганізацыі.

НА ЗАНЯВОЛЕНАЙ ЗЯМЛІ

З Мінска паведамляюць: Кат беларускага народа Вільгельм Кубэ пачынае праводзіць у жыццё так званы «Эканамічны план для Беларусі», распрацаваны рэйхсміністрам па справах усходніх абласцей.

Па гэтаму плану ўсе прадукты будуць адпускацца толькі тым, хто добра працуе на немцаў.

Акупанты закрылі ў Мінску Віленскі, Камароўскі і іншыя рынкі. Сялянам забаронена прывозіць у горад прадукты для вольнага продажу. Увесь хлеб, гародніну, малако немцы збіраюцца адабраць, каб вывезці ўсё ў Германію.

Прадукты, паводле загада рэйхсміністра па справах усходніх абласцей Розенберга, будуць адпускацца за нямецкія боны. Гэтыя боны будуць выдавацца таму, хто будзе добра працаваць на немцаў. А паколькі ў горадзе мала жадаючых працаваць на немцаў, то насельніцтву пагражае голад.

* * *

З Бабруйска паведамляе наш карэспандэнт: Тут усяму насельніцтву пагражае страшэнны голад.

* * *

«Гордасцю» нямецкіх улад у Віцебску з'яўляецца самае «буйнае» прадпрыемства горада—майстэрня па вырабу вяровак.

У рабочых майстэрні часам пытаюць:

— Для каго ўеце вяроўкі?

— Для немцаў.

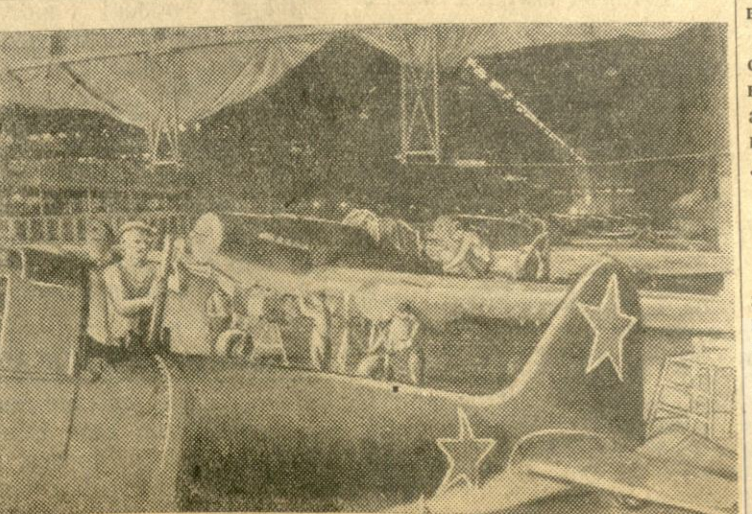
— Рабіце моцныя, — заахвочваюць іх віцябляне, — каб не парваліся, калі будзем вешаць фашыстаў.

СОВЕЦКІ ТЫЛ КУЕ ЗБРОЮ ФРОНТУ

МАТОРЫ ДЛЯ САМАЛЁТАЎ

Калектыў Н-скага маторабудаўнічага завода працуе ваеннымі тэмпамі, імкнучыся даць фронту як мага больш матораў для самалётаў.

Ліпеньская праграма заводам перавыканана. Паспяхова выконваецца таксама праграма па ўсіх паказальніках у бягучым месяцы.

У зборачным цэху Н-скага самалётабудаўнічага завода.

ЗВЫШ ПЛАНА

Добра працавалі заводы ўзбраення ў ліпені. Цяпер яны змагаюцца за тое, каб у жніўні даць узбраення яшчэ больш.

Многія артылерыйскія заводы выканалі і перавыканалі план.

Большасць прадпрыемстваў стралковага ўзбраення далі Чырвонай Арміі звыш плана многа аўтаматычнага ўзбраення навейшых відаў, выпуск якога павялічваецца з кожным днём.

УБОРКА ВАЕННАГА УРАДЖАЮ

У Тамбоўскай вобласці ўбрана збожжа з 161.515 гектараў. Першымі закончылі касавіцу жыта на масіве ў 8.400 гектараў калгаснікі Шпікулеўскага раёна. У кароткі тэрмін скасілі жыта ў сельгасарцелі «Чырвоны баявік». Адразу-ж на нарыхтоўчы пункт адпраўлена больш 200 цэнтнераў лепшага зерня.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.
73460